

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИС СО НАСЛОВ „БАНКАРСКО РАБОТЕЊЕ” ОД ДОЦ. Д-Р
 ЗОРАН ТЕМЕЛКОВ, ФАКУЛТЕТ ЗА ТУРИЗАМ И БИЗНИС ЛОГИСТИКА,
 УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2102-136/13 од 200. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика, одржана на 9.4.2019 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Оливера Трајковска-Ѓоргиева, вонреден професор, Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев” – Штип;
- д-р Весна Георгиева-Свртинов, вонреден професор, Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев” - Штип

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис (скрипта) „БАНКАРСКО РАБОТЕЊЕ” од доц. д-р Зоран Темелков, наменет за студентите на прв циклус студии на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Скриптата е, пред сè, наменета за студентите на Факултетот за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, за студиската програма Бизнис администрација и бизнис логистика, конкретно за предметот Банкарско работење – Скопје, Штип и Гевгелија, каде што предметот Банкарско работење се јавува како задолжителен предмет, со неделен фонд на часови 2+2+1. Една од целите е да покрене критичка расправа кај читателите, а со тоа и да се даде особен придонес во изучување и разбирање на аспектите во оваа област, односно развојот на банкарството и банкарските производи и услуги.

Податоци за обемот на ракописот: Проблематиката која е предмет на обработка во скриптата е претставена преку проблематики, прашања и одговори, во текст од вкупно 117 страници, во кои се содржани и библиографски единици, периодични списанија. Начинот на кој се поставени ќе помогне во доближување и поедноставно претставување на материјата до студентите. Трудот е пишуван во А4 формат со нормален проред, употребен е фонт Arial, големина на буквите 12. Обемот на трудот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Трудот е креиран врз основа на потребата од создавање на учебно помагало кое ќе им овозможи на студентите полесно совладување на материјата. Нивото и стилот се приспособени кон знаењата и потребите на студентите од додипломски студии. Секоја тематска единица започнува со краток преглед на содржината која е разработена во главата, како и целите на изучување на поглавјето. На крајот од секое поглавје се поставени прашања за дискусија кои треба да им овозможат на студентите да проверат дали целосно ја разбрале материјата, како и да ги продлабочат своите сознанија преку дополнителни истражувања и анализи. Од оваа причина сметаме дека материјалот обработен во ракописот се одликува со голема практична значајност, како за студентите, така и за сите останати субјекти кои имаат интерес во оваа проблематика.

Краток опис на содржината: Содржински, трудот е конципиран во пет поглавја, кои ги покриваат тематските единици предвидени со наставната програма. Во продолжение следи кратка презентација на одделните тематски единици.

Во **првото поглавје** се дефинирани банките како финансиски институции и се претставени различните видови на банкарски модели и видови на банки кои постојат во една економија. Исто така, во рамките на првото поглавје е претставена и важноста на банките односно банкарскиот систем за економскиот раст и развој.

Целта на **второто поглавје** е улогата и функциите на централната банка. Најпрво е дефинирана централната банка како банка над банките и следствено се претставени нејзините функции во економијата. Поради важноста на централната банка во креирањето и спроведувањето на монетарната политика се претставени и основните инструменти. Имено, се посветува внимание на основните инструменти со кои централната банка ја имплементира дефинираната монетарна политика. Со цел разбирање на потребата за постоење на независна централна банка, објаснети се и аргументи кои ја поддржуваат независноста, како и аргументи кои се против оваа независност.

Третата глава е посветена на ризиците со кои се соочуваат банките во своето работење. Претставена е потребата за постоење на соодветни процеси за управување со ризици во банкарското работење заедно со важноста на процесите за управување. Објаснети се основните ризици кои се појавуваат во банкарското работење како и причините кои доведуваат до појава на некои од ризиците.

Четвртата глава има за цел да ги објасни важноста и потребата за постоење на банкарска супервизија и регулација. Во овој дел од ракописот најпрво се посветува внимание на разликата помеѓу банкарска супервизија и регулација. Исто така, се дефинираат различните цели на супервизијата на финансиската индустрија заедно со некои од основните пристапи за супервизија. Поради постоењето на меѓународни супервизорски стандарди, се наметнува потребата од претставување на Базелските спогодби. Овие спогодби се креирани за подобрување на работењето на банките и подобрување на супервизијата на банките. Последниот дел од ова поглавје прикажува систем за оценка на работењето на банките.

Модерното банкарство се карактеризира со голем број финансиски производи и услуги. Па така, во петтото поглавје од ракописот се претставени некои од поважните финансиски производи и услуги што ги нудат банките. Со цел подобро разбирање на основните банкарски производи, претставени се карактеристиките на производите за штедење и кредитните производи. Исто така, посветено е внимание на некои различните видови на станбени кредити кои се нудат во развиените економии и економиите во развој.

Преку ваквиот начин на обработка на проблематиката поврзана со банкарското работење, сметаме дека е постигната главната цел на авторот – да им помогне на студентите да ги разберат и продлабочат своите сознанија во врска со основните карактеристики на банките, нивната важност за економијата и аспектите кои постојат во работењето на банките.

ЗАКЛУЧОК

Значајноста на ракописот – скрипта „БАНКАРСКО РАБОТЕЊЕ” од доц. д-р Зоран Темелков може да се согледа во темелноста и сеопфатноста на значајноста на банкарските институции за една економија. Со овој труд се претставува материја која ги претставува концептите во банкарското работење и со тоа претставува дополнување на стручната литература за банките и нивното работење.

Во контекст на горенаведеното, авторот придонесува студентите да се стекнат со потемелни знаења од сферата на банкарското работење. Овој материјал ќе отвори бројни дискусии, критички расправи помеѓу студентите.

Врз основа на изнесеното, имаме особена чест на Наставно-научниот совет на Факултетот за туризам и бизнис логистика да му предложиме ракописот (скрипта) со наслов „Банкарско работење” од доц. д-р Зоран Темелков да го одобри за издавање.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Д-р Оливера Трајковска-Ѓоргиева, вонреден професор, с.р.
Д-р Весна Георгиева-Свртинов, вонреден професор, с.р.